

Päätös Harri Laitisen Vironniemen lietalantasäiliön ympäristöluvan muutoshakemuksesta

Viranomaislautakunta 21.05.2024 § 32
129/11.01.00/2024

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Harri Laitisen Vironniemen lietalantasäiliöllä (osoite Vironniementie, tila Vironniemi 749-412-8-44) on toistaiseksi voimassa oleva Siilinjärven viranomaislautakunnan 21.8.2015 antama ympäristölupa. Ympäristöluvan mukaan lannan levitysajankohtaa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristöviihtyvyystekijät ja naapurustolle aiheutuva hajuhaitta. Lantaa ei saa levittää yleisinä pyhä- ja juhlapäivinä.

Harri Laitinen esittää ympäristölupaan muutosta siten, että jatkossa lietteen levitys olisi sallittua muina päivinä paitsi juhannuksena huomioiden mahdolliset perhejuhlat ja merkkipäivät muinakin aikoina.

Perusteluina hakemukselle esitetään, että muilla Pöljän kylän karjatiloiilla ei ole vastaavia rajoitteita karjanlannan levitykseen. Työt tulisi kiireisenä aikana pystyä tekemään suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti silloin, kun pellot ovat kuivuneet keväällä kylvökuntoon tai rehun teon jälkeen lietteen levitys ilman katkoista aiheutuvia viivytyksiä ja hyvän sään aikana silloin, kun on optimaalinen aika työn tekemiselle.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaan toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen ratkaisee se viranomaislainen, jonka toimivaltaan kuuluu ratkaista vastaavaa uutta toimintaa koskeva hakemus.

Hakemuksen käsittely

Harri Laitisen hakemus saapui 5.3.2024. Hakemusta koskeva kuulutus ja asiakirjat olivat nähtävillä 15.3.–22.4.2024 Siilinjärven kunnan internetsivuilla. Hakemuksesta kuultiin lähimpiä naapurikiinteistöjä 15.5.2023 lähetetyllä kirjeellä. Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja.

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta. Muistuttaja AA toteaa 25.3.2024 saapuneessa muistutuksessaan seuraavaa:

”Hakemuksessa käytetty peruste, muiden Pöljän kylän karjatilojen lannan levitys ja ajoaikojen puuttumisella ei mielestäni voi perustella Harri Laitisen hakemusta koska jokainen ympäristölupa käsitellään tapauskohtaisesti. Muuten kaikkien toimijoiden ympäristöluvut pitäisi yhdenmukaistaa.

Ympäristö viihtyvyystekijät ja naapurustolle aiheutuva hajuhaitta ei ole poistunut aikaisemman luvan myöntämisen jälkeen. Mielestäni alkuperäisen luvan rajoitukset lannan käsittely ajoissa on perusteltuja tänä päivänäkin ja ne turvaavat naapurustolle muutamat vähän hajuttomattomat ulkoilu ja pyhien vietto mahdollisuudet.

Naapurustolla on selkeämpi suunnitella perhejuhlia ja merkkipäiviä nykyisin voimassa olevan ympäristöluvan ehtojen mukaan. Näin perhejuhlien ja lannanlevityksen sopimisessa vältytään ristiriidoilta.”

Muistuttajan BB 18.4.2024 saapuneessa muistutuksessa todetaan seuraavaa.

"Lanta tulisi aina käyttää lähellä syntypaikkaansa. Toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan 2003/2015 mukaan Vironniemen säiliöön ajetaan lietelantaa 120-130 kuorma- tai rekka- autokuormaa vuosittain. Kuljetusreitti kulkee kirkonkylän kupeelta Valtatie S:ttä pitkin Itäkalliontielle ja Vironniementielle.

TURVALLISUUS

Itäkalliontien alussa sijaitsee Pöljän koulu liikenteellisessä sumpussa. Itäkalliontie kulkee VTS:n ja rautatien ali. Alikulut ovat hyvin kapeat. Itäkalliontiellä ei ole kevyenliikenteenväylää. Osa pikkukoululaisista kulkee samaa kapeaa tietä kuin lietekuljetukset. Lietelannan massiivinen etärahaaminen vaarantaa pikkukoululaisten turvallisuutta.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Lietelanta levitetään pelloille, jotka sijaitsevat Pöljänjärven ja Kevättämän rannoilla. Salaojien ja avo-ojien kautta osa lietelannasta kulkeutuu ko. järviin. Kevätön kuuluu valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan.

Jos lietelanta keksittäisiin nyt, se kiellettäisiin kokonaan ympäristösyistä. Ei vain kiistattomien hajuhaittojen vuoksi, vaan vesistöjen kuormituksen takia

ILMASTONMUUTOKSEN PYSÄYTTÄMINEN

Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen vaatii asennemuutosta ja rohkeutta tarkastella asioita uudesta näkökulmasta. Viranomaisilla on suuri vastuu päätöksistään.

Lietelannan etäkuljetusten traktori- tai rekkaralli ei kuulu nykypäivään. Ilmastonmuutoksen pysäyttämisen kannalta vahvistuu käsitys: Lanta tulee aina käyttää lähellä syntypaikkaansa.

Hakijalta pyydettiin vastinetta muistutuksista 29.4.2024 lähetetyllä kirjeellä. Hakijan 2.5.2024 saapuneessa vastineessa todetaan seuraavaa:

"--- perustelu ettei toisten Pöljän kylän karjatilojen ympäristölupaehdoja voi käyttää perusteena Laitilan tilan Vironniemen etäsäiliön ympäristölupaehdoille on perusteeton. Kansalaisia ja myös yrityksiä täytyy kohdella yhdenvertaisesti. Silloin kun kahden yrityksen toiminta tapahtuu samanlaisissa olosuhteissa, niitä täytyy lupaehtoissa kohdella samanlaisilla määräyksillä.

Vironniemen etäsäiliön osalta viime vuosina ei ole lähimmiltä asukkailta huomautuksia hajuhaitoista eikä myöskään liikenteen aiheuttamista haitoista. --- talouskeskus sijaitsee linnuntietä n. 1,5 km etäisyydellä etäsäiliöstä, välissä myöskin metsää.

--- muistutuksen raskasta liikennettä ja tieolosuhteita koskevat huomautukset eivät mielestäni ole ympäristöluvan asioita, tieliikennettä säätelee tieliikennelaki ja liikennöinti tapahtuu säädösten mukaan. Itäkalliontien liikennöintiolosuhteista vastaa tiekunta, alikulut VT5:n ja rautatien alitse ovat tielaitoksen ja ratahallinnon rakentamia ja mitoittamia. Raskasta liikennettä aiheutuu Itäkalliontielle kaikilta muiltakin tien osakkailta, niin maataloilta, metsätaloudesta kuin myös omakotitaloasukkailta.

Lannan levitys pelloille tapahtuu EU-tukiehtojen (ympäristökorvauksen ehdot, ehdollisuuden määräykset), voimassa olevan ympäristöluvan

ehtojen sekä vesien- ja ympäristönsuojelua koskevien lakien ja määräysten mukaisesti.

Etäisyys etäsäiliöstä --- on n. 800 m. Liitteenä olevalla kartalla --- asuinpaikka on merkitty numerolla 1, --- asuinpaikka numerolla 2 ja Vironniemen etäsäiliö numerolla 3.”

Muistutuksen liitteenä oli muistutuksessa todettu karttapiirros.

Ympäristöluvan lupamääräyksiä

Ympäristöluvassa on annettu mm. seuraavat lupamääräykset Vironniemen lietelantasäiliön toimintaan liittyen:

2. Päästöt ilmaan sekä melu ja tärinä

Lietelantasäiliön täyttäminen tulee tehdä altpäin siten, että lietteen sekoittamista vältetään täytön aikana. Muutoinkin säiliön tarpeetonta sekoittamista tulee kuorettumisen edistämiseksi välttää.

Hajuhaittojen ehkäisemiseksi säiliö tulee kattaa vähintään oljella (4 kg/m²) tai muulla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä, hajuhaittojen ehkäisyn kannalta asianmukaisella kelluvalla tai kiinteällä katteella. Jäätyneen tai lumen peittämän lietteen päälle olkisilppukatetta ei tarvitse laittaa.

Lannan levitysajankohtaa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristöviihtyvyystekijät ja naapurustolle aiheutuva hajuhaitta. Lantaa ei saa levittää yleisinä pyhä- ja juhlapäivinä.

Lietesäiliön ympärillä tukipenkalla on oltava tiheää pensaskasvustoa pienentämässä tuulen virtauksia lietteen pinnan läheisyydessä, millä vähennetään lietesäiliön pinnasta tapahtuvaa hajuyhdisteiden haihtumista.

Lietesäiliöön tapahtuva siirtokuljetus on sallittua arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 22.00 ja lauantaisin klo 7.00 – 18.00.

Toiminnan aiheuttama melutaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla päivällä klo 7 - 22 tasoa 55 dB ja yöllä klo 22 - 7 tasoa 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä vastaavat melutasot ovat päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

Alueen ympäristöolot ja maankäyttö

Alueen ympäristöoloissa ja maankäytössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia ympäristöluvan antamisen jälkeen. Alueella on voimassa Kuopion seudun maakuntakaava, joissa alue on osoitettu maatalousalueeksi (MT). Lietelantasäiliön itäpuolella on voimassa Kevättömän – Pyylammen yleiskaava. Kaava ei ulotu lietelantasäiliön sijaintipaikalle. Säiliön välittömässä läheisyydessä itäpuolella on maatalousvaltaisen alueen, jolla on kulttuurimaisema-arvoja (MA), kaavamerkintä. Yleiskaavassa ei ole osoitettu uusia herkkiä toimintoja lietelantasäiliön läheisyyteen.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Siilinjärven viranomaislautakunta muuttaa Harri Laitisen Vironniemen lietelantasäiliön ympäristöluvan lupamääräystä 2 seuraavasti (muutokset kursivilla):

2. Päästöt ilmaan sekä melu ja tärinä

Lietelantasäiliön täyttäminen tulee tehdä altpäin siten, että lietteen sekoittamista vältetään täytön aikana. Muutoinkin säiliön tarpeetonta sekoittamista tulee kuorettumisen edistämiseksi välttää.

Hajuhaittojen ehkäisemiseksi säiliö tulee kattaa vähintään oljella (4 kg/m²) tai muulla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä, hajuhaittojen ehkäisyn kannalta asianmukaisella kelluvalla tai kiinteällä katteella. Jäätyneen tai lumen peittämän lietteen päälle olkisirppukatetta ei tarvitse laittaa.

Lannan levitysajankohtaa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristöviihtyvyystekijät ja naapurustolle aiheutuva hajuhaitta. Lantaa ei saa levittää *juhannusaaton ja juhannussunnuntain välisenä aikana*. *Lannan levityksessä tulee huomioida liotelantasäiliön naapuruston perhe- ym. juhlatilaisuudet, joiden aikana lannan levitystä tulee välttää.*

Lietesäiliön ympärillä tukipenkalla on oltava tiheää pensaskasvustoa pienentämässä tuulen virtauksia lietteen pinnan läheisyydessä, millä vähennetään lietesäiliön pinnasta tapahtuvaa hajuyhdisteiden haihtumista. Lietesäiliöön tapahtuva siirtokuljetus on sallittua arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 22.00 ja lauantaisin klo 7.00 – 18.00.

Toiminnan aiheuttama melutaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla päivällä klo 7 - 22 tasoa 55 dB ja yöllä klo 22 - 7 tasoa 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä vastaavat melutasot ovat päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

Harri Laitinen voi aloittaa tämän päätöksen mukaisen toiminnan, kun ympäristöluvan muutospäätös on lainvoimainen.

Päätös julkaistaan 23.5.2023.

Perustelut

Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolla on lainvoimainen ympäristöluva. Lietelantasäiliön toiminnasta ei ole tullut kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle yhteydenottoja tai valituksia nykyisen ympäristöluvan voimassaoloaikana eikä sitä ennenkään vuoden 2006 jälkeen.

Viranomaislautakunta katsoo, että liotelannan levitysajankohtien laajentaminen ei aiheuta asutukselle ja alueen muille toimintoille kohtuutonta haju- tai muuta haittaa huomioiden, että toiminnan on täytettävä muut liotelantasäiliön ympäristöluvassa annetut hajuhaittoja vähentävät määräykset sekä ns. nitraattiasetuksen (1250/2014) määräykset liotelannan multaamisesta. Näillä perusteella luvan muuttaminen voidaan myöntää.

Vastaus muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lietelannan levitystä liotelantasäiliön lähipelloille on ollut vuosittain toiminnan vuosiraporttien mukaan 1 – 2 muutaman päivän kestävää jaksoa (kevällä ja kesällä) sekä syksyllä lähinnä kesän aikana säiliöön kertyneen sadeveden levitys. Lannan levityksen toiminta-aikojen muuttaminen päätöksen mukaisesti ei lautakunnan käsityksen mukaan lisää levitystoiminnan hajuhaittoja kohtuuttomasti. Päätöksen mukaisesti toimittaessa voidaan lannanlevitystoiminta sovittaa yhteen naapuruston perhe- ym. juhlien kanssa.

Ympäristöluvan muutoksella ei muuteta säiliöön tapahtuvien siirtokuljetusten sallittuja toiminta-aikoja, eikä muutoinkaan siirtokuljetuksiin

liittyviä lupamääräyksiä. Lannan levityksen pintavesivaikutukset eivät kuulu tämän lupapäätöksen piiriin. Vesistövaikutuksia estetään lähinnä nitraattiasetuksen ja ympäristötukiehtojen mukaisilla toimilla. Lietelantasäiliön ympäristöluvan piiriin ei kuulu myöskään säädellä lannan levityspaikkoja suhteessa lietteen syntyipaikkaan.

Hakemuksen käsittelymaksu

Lupahakemuksen käsittelystä peritään 435 euroa erillisen laskun mukaisesti Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan perustuen. Käsittelymaksua on kohtuullistettu taksan 5.2 §:n perusteella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 1.7.2024. Valitusosoitus on lautakunnan päätöksen liitteenä.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 35 §, 40 §, 42-44 §, 48 §, 49 §, 52 §, 83 §, 85 §, 89 §, 96 §, 190 §, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3 §, 11 §, 14-15 §
Siilinjärven viranomaislautakunnan 19.11.2019 hyväksymä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Siilinjärven kunnanvaltuuston 13.11.2023 hyväksymä hallintosääntö

Päätös

Hyväksyttiin.
